Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 240. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го ЛИСТОПАДА 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 19, 1953. No. 240. VOL. LXI.

ГУВЕР І БРАВНЕЛЛ СПРОСТОВУЮТЬ ТВЕРДЖЕННЯ ТРУМАНА

ГУВЕР КАЖЕ, ЩО НОМІНАЦІЯ ВАЙТА ПЕРЕШКОДИЛА ФБІ ВИКРИТИ ШПИГУНСТВО ВАЙТА; БРАВНЕЛЛ НАЗИВАЄ ТРУМАНА „СЛІПЦЕМ"

Вашингтон. — Директор Федерального Бюра Інвестиґацій Дж. Едґар Гувер заявив перед Сенатською Підкомісією Внутрішньої Безпеки, що номінація Труманом Вайта на становище директора американського відділу Міжнародного Монетарного Фонду, що існує при Об'єднаних Націях, перешкодила ФБІ в дальшому викритті його шпигунської діяльности, унеможлививши працю аґентам цієї установи, бо ОН користають із права дипломатичного імунітету як установа міжнародного характеру. Гувер заявив, що ФБІ інформувало президента Трумана і ще двох інших членів його кабінету, крім відомого вже тодішнього державного секретаря Ф. Бириса, про те, що Геррі Декстер Вайт „не надається" на цей високий пост. Ці два інші члени кабінету Трумана — це тодішній генеральний прокуратор Том С. Кларк і тодішній секретар скарбу Фред М. Вінсон. Гувер твердить, що обидва ці члени кабінету були за тим, щоб усунути з урядової служби Вайта. Те саме заявив раніше і теперішній губернатор Південної Каролайни Бирнс. В той спосіб Гувер заперечив твердження Трумана, що Вайта іменовано для того, щоб ФБІ могло й далі слідкувати за його шпигунською діяльністю, коли він займатиме свій високий пост, — і що це сталося в порозумінні з ФБІ. Гувера оплескували 500 осіб, присутніх на переслухуванні. Крім Гувера зізнавав також перед цією Підкомісією генеральний прокуратор Герберт Бравнелл, мол., який сказав, що вважає бувшого президента Трумана за „не дурну людину", але що Труман в той час, коли вирішував номінацію Вайта, „був сліпцем". Бравнелл заявив, що він і досі „не може зрозуміти, як це могло статися". Генеральний прокуратор зізнавав, що ФБІ вислало аж два таємні повідомлення до президента Трумана в справі номінації Вайта. Листи ці передавано особисто військовому дорадникові президента генералові Геррові Вонові, бо так задядив сам президент. Другий лист ФБІ доручено саме перед затвердженням номінації Сенатом. Цей другий лист не може бути опублікований без окремого дозволу президента, але Бравнелл подав з нього деякі витяги. Бравнелл заявив, що, крім того, ще два члени шпигунської сітки були іменовані урядовцями в установі Вайта. Френк Ку був іменований директором секретаріяту Вайта, а Гаролд Глессер — його дорадником.

БРАВНЕЛЛ І ГУВЕР ВИЯСНЮВАЛИ „СПРАВУ ВАЙТА"

Директор Федерального Бюра Інвестиґацій Едґар Гувер (справа) і генеральний прокуратор Герберт Бравнел (посередині) та сенатор Вільям Е. Дженнер, голова Сенатської Комісії Внутріщньої Безпеки, після свідченьдвох перших перед цією Комісією в голосній тепер „справі Вайта".

Труман відмовився зайняти становище до зізнань Бравнелла

Кензас Ситі. — Бувший президент Геррі Труман відмовився зайняти становище до зізнань генерального прокуратора Герберта Бравнелла в справі номінації запідозреного в шпигунстві Вайта. — Труман сказав: „Нащо даремно витрачати слова?" На запит журналістів, що він думає про зізнання Дж. Едґара Гувера, директора ФБІ, Труман відповів, що він не слухав його зізнання і не знає, що він сказав, але зараз же додав: „Я певний, що він сказав правду". Потім Труман заявив, що не буде коментувати цієї справи і показав на тисячі депеш із ґратуляціями за його недавню промову. — „Американський нарід любить завжди чесну гру. Я вдоволений з цих признань", — сказав він.

ДОЛЛЕС ВІРИТЬ, ЩО ФРАНЦІЯ РАТИФІКУЄ ОБОРОННИЙ ДОГОВІР

22 СІЧНЯ ВСІ КОРЕЙСЬКІ ПОЛОНЕНІ ВИЙДУТЬ НА ВОЛЮ

Вашингтон. — Державний секретар Дж. Ф. Доллес висловив своє переконання, що Франція ратифікує пакт европейської оборони, що передбачає спільну европейську армію. Він заперечив, нібито З'єдинені Держави задумують пред'явити Франції під час бермудської конференції ультимативний 60-денний реченець для ратифікації цього пакту. За пресовими вістками, З'єдинені Держави рішені допомогти відбудувати німецьку армію поза спільним західньо-европейським оборонним пляном, якщо Франція не ратифікує цього пляну впродовж 60 днів. Запитаний на пресовій конференції, чи „є щось на ділі", Доллес відповів, :що „нічого нема". Запитаний трохи згодом, чи З'єдинені Держави беруть під увагу потребу якоїсь іншої акції, що запевнила б сформування европейської армії на випадок, коли б Франція на таку армію не погодилася, Дж. Ф. Доллес відповів, що він сподівається, що пакт буде ратифікований. Нема сумніву, що питання скріплення Західньої Европи буде предметом нарад на Бермудах, які відбудуться між головами трьох західніх великодержав в днях 4—8 грудня ц. р. Дж. Ф. Доллес натякнув на порядок дня тієї бермудської конференції, дарма, що він не буде раніше устійнений на письмі. Треба прийняти, мовляв, що на Бермудах буде дискутуватися всі ті справи, що їх хотіли західні міністри закордонних справ обговорити з совєтським міністром на конференції, яку альянти запропонували, а Москва відкинула. Дж. Ф. Доллес признав, що ініціятива в справі бермудської конференції вийшла від англійського прем'єра Винстона Черчила.

На цій самій пресовій конференції державний секретар Дж. Ф. Доллес заявив, що не може бути навіть дискусії про терміни, що їх докладно визначує договір про перемир'я в Кореї. Ці терміни докладно стверджують, що коли до 120 днів після передачі полонених в Кореї під опіку Невтральної Комісії якісь полонені не будуть репатріовані, або їх доля не буде інакше вирішена політичною конференцією, всі вони мають бути звільнені. Це становище державного секретаря З'єдинених Держав виразно суперечить становищу індійського прем'єра Неру, який на своїй останній пресовій конференції висловився за тим, щоб справу полонених-неповоротців, які до 22 січня 1954 р. не будуть репатріовані й долі яких не вирішить до того часу політична конференція, передати назад на вирішення військовим командуванням альянтів і комуністів в Кореї. Доллес підкреслив, що полонені стануть вільними людьми і зможуть користуватися всіми правами, що їм принесе їх свобода. У цій справі, сказав державний секретар — не може бути ніякого компромісу. З'єдинені Держави завжди стояли на становищі, що у відношенні до воєнних полонених не можна стосувати примусової репатріяції і не вільно тримати їх в полоні до безконечности. Тому й Невтральна Комісія, яку зобов'язують точно окреслені постанови перемир'я, має проголосити — казав Доллес — що полонені будуть звільнені з днем 22 січня 1954.

Доллес добачає „користі" для Америки у визнанні Совєтів

Вашингтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес виявив минулого вівтірка на пресовій конференції своє переконання, що з визнання совєтського уряду перед 20-ма роками З'єдинені Держави „більше здобули, ніж втратили". За найбільший „здобуток" того дипломатичного акту вважає Доллес совєтсько-американський альянс з другої світової війни, „коли то червоні армії хоробро боролися проти спільного ворога і коли була необхідність співпраці!" Все ж таки Доллес вважає, що визнання Совєтів було сперте на фальшивій базі і що в тому є „лекція, яку варто запам'ятати". Як приклад такої лекції, Доллес навів, що „Совєти в тому часі зробили обіцянки, яких не думали додержувати; вони, наприклад, пообіцяли, що не будуть толерувати будь-якої підривної діяльности в З'єдинених Державах", а тим часом вся 20-літня історія того визнання доводить, що воно з совєтського боку тільки й було подумане на те, щоб таку підривну акцію в Америці вможливити.

Комуністи відмовляються від концепції „круглого стола" в Кореї

Токіо. — У своїй останній пропозиції на засіданні підготовчої конференції для скликання мирової політичної конференції у справі Кореї, комуністичні делеґати фактично відмовились від своєї давньої вимоги, щоб політична конференція мала характер конференції „круглого стола", за якими засідали б представники воюючих сторін разом із „невтральними". Комуністи далі домагаються участи в цій конференції „невтральних", до яких між іншими враховують також Совєти, — але ці невтральні мали б бути „третьою стороною", яка полагоджувала б суперечності між „двома сторонами", себто воєнними противниками в Кореї. Американські пресові коментатори зазначують, що комуністи не з'ясували чи ця „невтральна третя сторона" мала б рівнорядне право голосу, чи тільки була б чинником дорадчим. Тому, що комуністи висунули вимогу, щоб усі постанови мирової конференції були прийняті однозгідно спірними сторонами, це виключає „невтральних" від голосу в сутніх справах. Після поверх двох годин підкомісія, що займається справою місця і складу мирової конференції, на просьбу комуністів перервала свої наради.

[illegible]О ухвалив за[illegible] переманювати робітників із АФП

Клівленд, Огайо. — Конвенція Конґресу Індустріяльних Організацій ухвалила заборону переманювати робітників із другої організації АФП. Цю ухвалу вважають за перший крок до об'єднання робітничого руху в ЗДА, який був розколовся 1935 р. Хоч ухвала про заборону переманювати робітників прийнята однодушно, вона матиме дійсне значення аж тоді, коли її приймуть всі клітинні відділи КІО, головно численне Міжнародне Братство Шоферів, що є під проводом Дейва Бека, яке вже давніше на короткий час навіть залишило КІО з приводу цієї [illegible]вали, заявляючи, що КІО повинен в першу чергу дбати про інтереси своїх членів, а не про те, щоб охороняти інтереси АФП. Голова КІО заявив, що ця ухвала „має історичне значення і що це — перший крок до об'єднання робітничого руху в ЗДА". Але представники КІО заявили, що ще й тепер вони будуть стежити за тим, чи АФП дійсно також залишить переманювання робітників із КІО до своєї спілки, і що вони не „розброять себе духово", аж поки це саме не зробить АФП.

Представники етнічних груп в Республіканській партії відбули наради

Вашингтон. — У понеділок, 16 листопада, відбулись тут наради краєвих і стейтових голів етнічних груп в Республіканській партії, предметом яких була підготова плянів до виборчої кампанії в 1954 році. Українську групу репрезентували голова цієї групи в Краєвому Комітеті п. Д. Галичин та представники стейтових груп адв. М. Пізнак і І. Дужанський, як теж проф. Л. Добрянський і Є. Скубик. На ці наради були запрошені: голова Крайового Ком. Республіканської партії Ліонард В. Голл, сенатор Дірксен, конґресмен Симпсон, сенатори Айвес з Ню Йорку, Гендриксон з Ню Джерзі, генеральний постмастер Саммерфілд та кількох інших республіканських достойників. Обговорювано республіканську стратегію в найближчих виборах.

Гонитва за шпигунами — це маска для східньо-німецького терору

Берлін. — Уряд високого комісара ЗДА в Західній Німеччині проголосив заяву, підписану командувачем американських військ в Берліні, генералом Тімберманом, звернену проти терору, який панує у Східній Німеччині під покришкою боротьби з американськими шпигунами. За вістками східньо-німецької преси, від 19 вересня ц. р. засуджено за „шпигунську діяльність" 74 особи, з того 4 на смерть і 9 на досмертну в'язницю. Востаннє комуністи у східній частині Берліну арештували інженера Вернера Гаазе, який мешкав в американському секторі міста, під закидом, що він нібито заклав для шпигунських цілей тайний телефонічний провід між західнім і східнім Берліном. В американській заяві сказано, що східньо-німецькі комуністи хочуть просто застрашити мешканців совєтської окупаційної зони від відвідування західнього Берліну та зменшити симпатії робітництва до арештованих під закидом шпигунства робітників ще від часу берлінського повстання 17 червня ц. р. В останніх тижнях комуністи арештували 200 до 300 осіб. В американській протестаційній заяві говориться про „хвилю терору", що йде по підсовєтській зоні Німеччини.

У Парижі йде боротьба за европейську армію

Париж. — У французькому парляменті ведеться палка дебата над становищем Франції у відношенні до европейської армії, в якій мають бути також німецькі військові частини. Права частина французьких парляментаристів розпочала атаку на европейську спільноту 6-ти західніх держав, які мають зложитись також на спільну европейську армію. До цієї правиці належать передусім „ґолісти" (прихильники ген. Де Ґоля), а також частина народних републіканців і поміркованої партії соціялістів-радикалів. На чолі цього опозиційного руху став 69-літній, колишній прем'єр Едуард Далядіє, але потім він відмовився від цієї ролі, дармащо далі ставиться опозиційно до европейського пакту оборони. Тим часом прем'єр Ляніель перевів розмови з лідерами всіх інших партійних антикомуністичних ґруп, щоб дістати підписи під внесок на піддержання европейського пакту оборони. За ратифікацію того пакту є міністер закордонних справ Бідо, як також його заступник Шуман, колишній ініціятор і один з ідеологів руху европейської спільноти, в якому то русі самі французи вбачали найкраще забезпечення перед новою німецькою загрозою.

Учні 2-ої кляси народних шкіл будуть три рази щеплені проти дитячого паралічу

Ню Йорк, Н. Й. — Крайова Фундація для боротьби з дитячим паралічем повідомляє, що від 8 лютого до 1 червня всі діти, що ходять до другої кляси народних шкіл, будуть три рази защеплені проти дитячого паралічу. Щеплення відбуватиметься за згодою батьків або опікунів. Плянують защепити від 500,000 до 1,000,000 дітей, що коштуватиме 7,500,000 долярів, які призначає на цю ціль організація з фондів „Похід дайма". Щеплення почнеться від південних стейтів, бо в цих стейтах найраніше появляється пошесть дитячого паралічу, і буде скінчене до 1 червня, коли настає „сезон" цієї недуги. Діти другої кляси мають від 6½ до 8 років, і з цієї групи дітей 70 на кожних 100,000 жителів хворіє на дитячий параліч. В першій клясі народних шкіл цей відсоток ще вищий — аж 80 занедужань на 100,000 населення. Голова Крайової Фундації для боротьби з дитячим паралічем Безіль О'Коннор заявив, що це масове, покищо тільки пробне, щеплення може бути „останньою битвою" проти жахливої недуги.

Адв. С. Ярема найменований членом Кураторії УВУ

Мюнхен, Німеччина. — Загальні Збори Професорської Колеґії Українського Вільного Університету схвалили пропозицію Сенату УВУ про покликання адв. Степана Яреми з Ню Йорку до Кураторії УВУ. До тієї Кураторії входять: архиєпископ д-р Іван Бучко, бувший консул Василь Оренчук, кожночасний урядуючий ректор УВУ та представник УВУ У Франції. Адв. Ярема є першим членом Кураторії УВУ на американському континенті. Адв. Ярема прийняв номінацію.

Остання група жидівських втікачів залишила Мадярщину

Неаполь. — Комуністичний уряд Мадярщини погодився на виїзд з Мадярщини 3,000 жидів, якщо за кожного жидівського еміґранта американські жидівські допомогові організації заплатять по $1,000. На основі цієї умови, виїхала з Мадярщини остання група 197 жидів, у тому числі 63 чоловіки понад 50 років, 54 молодших чоловіків, 39 жінок і 41 дитина. На мадярсько-австрійському кордоні комуністична митна сторожа пограбувала еміґрантів, забравши їм навіть олівці, вічні пера, родинні світлини та молитовники. Кожному еміґрантові дозволено мати найбільше по 5 долярів в американській валюті і по 2,000 фльоринтів (11,6 фльоринтів — 1 доляр), але стягнено за „митну контролю" по 500 фльоринтів від особи. За тією умовою між американськими жидами й мадярським урядом виїхало з Мадярщини 2,987 жидів. Мадярщина відмовилася випустити більше жидів. Ті, які виїхали, оповідають, що на Мадярщині процвітає чорний ринок, на якому можна купити багато речей, але люди не мають грошей.

Президентка ОН каже, що це альянти будували комунізм в Азії

Мадам Віяя-Лакшмі Пандіт, президентка генеральної асамблеї Об'єднаних Націй, заявила у своїй промові на бенкеті Економічного Клюбу в Ню Йорку, що це західні альянти несуть найбільшу вину за зростання комунізму в Азії. Націоналізм азійських народів прагнув національно-державного визволення під час останньої війни, борючись принципово проти колоніялізму. Тим часом західні альянти піддержували опанований і кермований комуністами протияпонський рух спротиву. Пані Пандіт твердила, що політичною філософією східніх народів є проблема визволення, західні ж альянти мали на увазі лише сили, які допомогали в війні проти Японії, отже свідомо піддержували комуністів.

Загинули 15 вояків під час вправ із парашутами

Форт Бреґґ, П. К. — Військовий літак С-119, так звана „Літаюча скринька", з якого зіскакували під час вправ вояки з парашутами, раптом почав обнижуватися і налетів на вояків, які вже зіскочили були з інших літаків. При цьому забито 9 осіб. Далі цей самий літак налетів на дерево і спалахнув. З його залоги згинули ще 6 вояків, які не могли вчасно вискочити на землю. Решта вояків, що були в цьому літаку в числі 40 осіб, вспіли своєчасно зіскочити з парашутами. Крім убитих 9 вояків є поранені, яких відвезено до шпиталю. Офіцери пояснюють катастрофу тим, що літак С-119 з невідомих причин втратив свою швидкість і почав приземлюватися. На щастя, вояки побачили це і задніми дверми почали вискакувати з нього.

Вбивник 6-річного Ґрінліза розповідає про свій злочин

Кензас Ситі. — На судовій розправі проти вбивника 6-річного сина мільйонера Боббі Ґрінліза Карл Остін Голл оповідав, в який спосіб він убив цю дитину, що її викрала була зі школи його полюбовниця Бонні Бравн Геддi. Малий Ґрінліз довірливо сів до авта Голла, і їхав із злочинцями, з зацікавленням роздивляючись на всі сторони. Потім Гедді висіла з авта і пішла пішки, а Голл спробував задушити дитину шнуром, який узяв з дому своєї полюбовниці. Боббі одчайдушно боронився. Тоді Голл витягнув револьвер і двома пострілами забив його і кинув на підлогу авта. На розправі був присутній батько вбитої дитини, 71-річний Роберт С. Ґрінліз. Немов божевільний, слухав він, коли відчитували зізнання Голла. Але його лице спалахнуло гнівом, коли відчитувано з якою холоднокровністю злочинець стріляв на дитину, немов на скажену собаку. Голл оповідав, як він після вбивства телефонічно домагався викупу, заявляючи матері дитини, що не допускає Боббі до телефону через те, що це зв'язане з великим риском.

В італійському парляменті атакують Англію

Рим. — В італійському парляменті в дебаті над проблемою Трієсту, різні парляментарні посли гостро атакували Англію за її політику в Трієсті, зокрема під час останніх демонстрацій, коли англійці стріляли до юрби. Майже всі промовці підкреслювали, що американці поводяться багато краще і були непричетні до стрілянини, що велася під командуванням англійців. Проте промовці поручали прем'єрові Пеллі, не вважаючи на протианглійські настрої Італії, співпрацювати далі з Заходом. — Тим часом в Юґославії закінчились військові наради між представниками Юґославії, Туреччини і Греції, що тривали від 10 ц. м. В офіційному звідомленні сказано, що вони торкалися питань спільної оборони на випадок атаки ззовні, і що ці наради дали „гарні висліди". Тому, що альянти бачать можливість доцільної оборони південної частини Европи перед атакою Совєтів тільки при гармонійній співпраці з Італією, а між Італією і Юґославією є тепер напружені відносини, — юґославські військові наради мали обмежений засяг.

В АМЕРИЦІ

● **Автобусова корпорація** — „Сіра Собака" (Ґрейгавнд) заробила на чисто впродовж перших 9 місяців цього року — 11,193,841 дол. Ця корпорація оперує автобусами на 96,000 миль шляхів. Її автобуси проїхали 418,909,765 миль, а кожна миля принесла 44.8 цента прибутку. Прибуток цієї корпорації становив 187,715,355 долярів, а попереднього року в тому самому часі 168,519,020 дол.

● **Американський сенатор** Гомер Кейпегарт прибув на чолі делеґації до столиці Арґентини Буенос Айресу, щоб нав'язати тісніші зв'язки між ЗДА і Арґентиною в господарській ділянці.

● **Губернатор** Джеймс Ф. Бирнс, який розмовляв із бувшим президентом Труманом про справу номінації Вайта ще перед тим, як Сенат її затвердив, сказав, що він не буде складати заяви про промову Трумана в цій справі.

● **Президент** Крайової Конференції в справах соціяльної праці Брукс Петтер заявив, що він є проти того, щоб урядовці цієї організації ховалися за П'яту Поправку до конституції і відмовлялися відповідати перед слідчими комісіями. „Комунізм обожнює державу, демократія на перше місце ставить людину. Соціяльні працівники мусять працю вести для добра людини" — сказав Поттер.

● **Група канадійських індіян** в імені племені Моговка, що начислює 136.000 душ, домагаються, щоби їм дозволили купувати без мита холодільники та машин до прання в ЗДА на основі договору з 1794 р. між ЗДА і Англією про „особисті товари". Суд має вирішити, чи ці товари можна вважати за „особисті".

● **Посадник Ню Йорку** Вінсент Імпеллітері під час відпочинку на Флориді захворів на легку форму запалення легенів.

В СВІТІ

● **Джона Гордона Джемса**, 46-літнього американця, засудили в Мелбурні, Австралія, на кару 600 англійських фунтів ($1,344) за перепачкування до Австралії 38,800 сиґарет і 50 сиґар.

● **У місті Кіркенес** в Норвеґії арештовано 5 норвежців під закидом приналежности до шпигунської совєтської організації. Заповіджено дальші арештування.

● **Англійці перекинули** до своєї колонії Кенії в середущій Африці 4 важкі бомбардувальники, які візьмуть участь в боротьбі з терористичною організацією Мав-Мав. Бомбардувальні літаки мають скидати бомби й обстрілювати густо залісені околиці, де скриваються терористичні загони.

● **Мумію Сталіна виставили** вперше на публічний показ, — себто знову допущено широку публіку до відвідування мавзолею Леніна, поруч якого лежить тепер Сталін. Щохвилини впускали до мавзолею по 54 особи. Перед мавзолеєм стояла довга черга москвичів. Сталін, як повідомляють чужинецькі кореспонденти, виглядає у своїй парадній домовині далеко молодшим і кращим, як виглядав під кінець життя.

● **71-літній японський прем'єр** Йошида пішов несподівано до свого колишнього приятеля, але пізнішого завзятого противника та політичного суперника Гатоями просити, щоб він піддержав уряд в найближчій парляментарній дебаті. Розмова тривала 10 хвилин.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобв'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАЙВА ГОСТРОТА

„Справа Вайта", яку видвиґнув генеральний прокуратор Бравнелл два тижні тому, розвинулася в крайову політичну проблему першої ваги і набрала гостроти, що хоч в американських відносинах і не є такою шкідливою, як була б в кожній іншій країні, а проте є надмірною.

„Справа Вайта" — це старий гріх, бо сам Вайт вже не живе і змінилася вже адміністрація, з якою та справа зв'язана. Правда, в деяких колах вважають, що республіканці видвиґнули той старий гріх демократів на те, щоб підірвати виявлену в останніх виборах їхню популярність, але й це не виправдує тої гостроти, якої ця справа прибрала.

В дотеперішньому освітленні справа виглядає так:

Генеральний прокуратор Бравнелл закинув бувшому президентові Труманові та його адміністрації, що вони підвищили Вайта на урядовому становищі вже після того, як Федеральне Бюро Інвестиґацій звернуло їм увагу, що Вайт заанґажований в шпигунстві на користь Москви. Це було в 1946 році. Обвинувачення початково викликало суперечні коментарі. Сам б. президент Труман твердив, що він цього „не пригадує собі", а тодішній державний секретар і теперішній губернатор Південної Каролайни, Джеймс Бирнс, нагадав йому, що вони в цій справі „говорили".

Було багато інших суперечних заяв і протизаяв, аж минулого тижня обидві конґресові комісії досліджування протиамериканських діянь закликали Трумана на переслухання. Проти цього заклику виступив президент Айзенгавер, і це заохотило його попередника відмовитися від урядових свідчень, натомість він, під натиском публічної опінії, пообіцяв дати таке виснення в приватній заяві. І він його дав минулого понеділка в радіо-телевізійному виступі.

Головне в цих вияснення б. президента — це твердження, що Вайта не можна було усунути з його посту, щоб не насторожити інших шпигунів, які тоді були просякли американську адміністрацію і проти яких ФБІ вело інтенсивні дохоодження. Все ж таки п. Труман багато дечого із зроблених йому закидів не вияснив взагалі, або не вияснив задовільно. Натомість він закинув „брехню" теперішньому генеральному прокураторові Бравнеллові і „переїхався" по теперішній адміністрації, закидаючи їй, що вона „цілком охопила меккартизм для політичної користи". Далі він наґатврував „меккартизм" майже як найбільшу загрозу для Америки, порівнюючи символізовану сенатором МекКарті акцію проти шпигунів і п'ятиколонників в суспільному житті з методами, стосованими в тоталітарних країнах.

„Справа Вайта" виступом б. президента Трумана ще далеко не вияснена і вияснення її ще не закінчене. В цій справі напевно буде ще багато всіляких інших вияснень, збоку як теперішньої, так і попередньої адміністрації. Ці вияснення потрібні і американський нарід їх домагається й має право домагатися. Але справи не вияснюють взаємні обвинувачення, та ще й у такій гостроті, яка може захитати не тільки довір'я народу до поодиноких осіб, але й довір'я, як принцип, що є одною з основ демократичної влади. Бувший президент Труман, назвавши теперішнього генерального прокуратора „брехуном", не дав жадного переконливого арґументу, яким би потверджував і виправдував такий закид. З другого боку, у вияснення п. Трумана було дещо таке, що викликає сумніви, чи він сказав всю правду. Тому, чи не краще було б зосередити всю увагу на речовому вияснення справи, ніж на взаємних обвинуваченнях?

Як сказано, американський нарід хоче і має право домагатися, щоб справа Вайта була виснена. Це лежить також в інтересі країни. Але навряд чи є в інтересі Америки й американського народу штучно творити при „справі Вайта" ще й „справу Трумана", „справу Бравнелла" або ще яку іншу, як взагалі скаламучувати воду, щоб відвернути увагу загалу від важливих справ. Тому правильно поступив Білий Дім, завчасу відмежувавшись від полеміки в „справі Вайта", яка цілком певно „перетреться", як перетерлося в американській демократії багато інших, а теперішня надмірна гострота полемічних виступів залишить тільки на деякий час неприємний посмак.

РОКОВИНИ ТРАГІЧНОЇ ПОМИЛКИ ЗДА

16 листопада 1933 року президент Франклін Делано Рузвелт офіційним актом проголосив визнання большевицького уряду в Москві, як леґальної влади Росії, з її офіційною назвою СССР. ЗДА найдовше, бо 15 літ відмовлялись засісти разом із большевиками за одним міжнародним столом. Тому визнання Америкою СССР, з повним промовчанням леґітимних прав, настроїв і бажань уярмлених Москвою народів, що їх американське визнання стягало на позиції „внутрішньої справи" СССР, було глибоким для них розчаруванням. Водночас воно було тріюмфом совєтської дипломатії і тієї п'ятої комуністичної колони, яка загніздилась в Америці за 15 років існування большевицької влади в Москві.

Довкола питання „визнати — не визнати" большевицьку владу в Москві йшла довга й затяжна боротьба всередині самого американського народу. Прихід в Німеччині до влади націонал-соціялістичного режиму Адольфа Гітлера в січні 1933 року, заборона всіх інших політичних партій і явний курс офіційного антисемітизму збільшили натиск на тодішню демократичну адміністрацію в користь Совєтів. Все ж американська публічна опінія прийняла була акт президента Ф. Д. Рузвелта без ентузіязму. Вона поставилась до нього, як до „державної конечности" і своєрідного експерименту, який щойно в майбутньому викаже, чи був правильний, чи помилковий. Тільки комуністи і комунофіли різних мастей прийняли визнання СССР Америкою, як остаточний тріюмф і мало не ґарантію здійснення імперіялістичних мрій Совєтів. Показалися теж при цьому відразу ненаситність комуністичного світу впарі з його плиткістю. Так, напр, московська „Правда" писала тоді, що акт Ф. Д. Рузвелта про визнання большевицької влади в СССР — це, мовляв, доказ, що „американський пролетаріят відкинув протикомуністичне становище жовтої Американської Федерації Праці". Утотожнюючи визнання совєтської державної влади з визнанням комуністичної доктрини, московські й міжнародні комуністи почали дивитися на Америку відразу, як на країну, що потенціяльно також може „дозріти" до комуністичного ладу. І тому вся п'ята колона, яка до того часу пропаґувала лише визнання Америкою СССР, наставилась на просякання в американський урядовий апарат.

Це ділялось немов би на глум офіційному зобов'язанню, на якому спирався Рузвелтів акт визнання Совєтів: невтручання у внутрішні справи. Комуністи спеціяльно зобов'язались були „не поширювати комуністичної пропаґанди і не пробувати в будь-який спосіб валити американську державну систему". Демократи, що з офіційного партійного обов'язку боронили політику Ф. Д. Рузвелта, вказували на це зобов'язання Совєтів, як на велику перемогу демократично-американської дипломатії. Сьогодні, з перспективи 20 років, це совєтське „зобов'язання" і ця американська „перемога" видаються якимсь великим знущанням над здоровим розумом. Противники того визнання потішали себе тоді, що, мовляв, „треба ще виждати, що життя покаже, що може те визнання принести". Здається, що сьогодні вже нема чого дискутувати про те, що воно „принесло". Воно принесло затруєння американського організму тими фальшивими поняттями про совєтизм, які штовхнули того ж Рузвелта на його угодівство під час конференції в Теґерані й Ялті, — і воно принесло те міжнародне нещастя, що його сьогодні маємо.

Тут на честь „старій" американсько-українській громаді треба ствердити, що вона виявила свою політичну зрілість та єдина тоді в Америці повела рішучий спротив проти визнання совєтської влади американським урядом. До уряду у Вашинґтоні вислано сотні протестаційних телеграм, по містах відбувалися масові протестаційні віча і походи та демонстрації, звертаючи американському народові й урядові вже тоді увагу на всю загрозу такого визнання, яка опісля стовідсотково потвердилась. Цим американські українці сповнили тоді свій обов'язок, як супроти своєї прибраної батьківщини, так і супроти свого поневоленого українського народу. І якщо сьогодні то тут, то там підносяться відповідальні й авторитетні американські голоси, щоб в справах американської політики відносно Сходу Европи слухати порад громадян українського походження, то ці голоси базуються на гіркому досвіді з того приводу, що тих порад не послухано раніше.

Саме тоді відбувались по всій Америці, особливо в метрополітальній окрузі Ню Йорку, публічні демонстрації українців проти плянованого й масового виголоджування України варварським совєтським режимом. Вони викликали шалену лють комуністів і виявляли водночас ту їх нахабність, що зросла була наслідком політики Ф. Д. Рузвелта. Надзвичайно характеристичним фактом для зрозуміння тієї нахабности і пізнання тодішніх настроїв американської комуни були оклики комуністичних контрдемонстрантів під адресою американських українців: „Геть з вулиці — Вашинґтон визнав Совєти!" Треба признати, що загальна американська публічна опінія була проти комуністів і ті антиукраїнські хуліґанства не мали ніякого успіху.

Трагедією події 16 листопада 1933 року був не самий факт визнання совєтського режиму, а власне факт виявлення тієї наївности і поверховности, що були психологічними засновками самого визнання. Лойд Джордж, арґументуючи перед англійською палатою громад першу торговельну умову з московськими большевиками, сказав цинічно, але щиро: „Коли ми торгуємо навіть з канібалами, то чому б нам не торгувати з большевиками?" І він не мав ілюзій, що большевики — це свого роду канібали. В Америці визнання совєтської влади йшло в супроводі повені вістей, що ідеалізували совєтські умовини. Коли б тільки державна рація диктувала Америці торгівлю з Совєтами, а все американське громадянство і вся державно-політична верхівка були тоді відразу насторожені у відношенні до комуни, як небезпеки для самої Америки і всього світу, то й акт Ф. Д. Рузвелта залишився б актом квестіонованим, помилковим, але в наслідках не трагічним. Він став трагічним тому, що йшов упарі зі зміною психологічної настанови до Совєтів і йшов по лінії бачення в Совєтах партнера, з яким можна і треба торгувати і переговорювати і вірити в його приречення та зобов'язання. З такої настанови прийшли всі дальші помилки. І коли — вже після розгрому гітлерівської Німеччини — Америка з її европейськими західніми альянтами погодилась, напр., на видачу Совєтам 300 німецьких підводних човнів, чи на видачу їм на смерть 160,000 антикомуністичних козаків (поза власовцями!), то, очевидно, діяла тут та страхітливо-фальшива думка про Совєти, яка вироблювалась в Америці якраз на тлі кампанії за їх визнання і на тлі славословія того визнання, як ніби наймудрішого державного акту тодішнього американського президента.

Це була трагічна помилка. Це було трагічне непорозуміння, що його наслідки страшним каменем тяжать і досі на долі американського народу та всього світу.

МІКОЯНОВА ПОРОЖНЯ „СОСКА"

Іван Іванович з гоголівської повісти, зрештою, був людиною не злого серця. Щонеділі, коли виходив він з церкви, обступали його на паперті голодні старці, а він з кожним провадив теплу розмову приблизно такого характеру:

— Дайте, паночку, що ласка ваша, — звертався до нього котрийсь із старців.

— А що ж тобі дати? — питався Іван Іванович.

— Та хоч копієчку!

— Хм, копієчку... А може б хлібця?

— Дайте хлібця, що ласка ваша!

— Хм, а може б ти і м'ясця з'їв?

— Дайте м'ясця, що ласка ваша!

— Ач ти який! — дивувався Іван Іванович. — М'ясця захотів? Іди, іди з Богом, я ж тебе не б'ю...

В дусі Івана Івановича, але не добродушного гоголівського, а новочасного совєтського, виступив у Москві 17 жовтня на всесоюзній нараді торговельних працівників міністер торгівлі СССР Анастас Мікоян.

З властивим большевикам „розмахом", Анастас Мікоян в своїй промові наобіцяв підсовєтським народам молочні ріки й кисільні береги. Звичайно не відразу, а десь... у 1955 році. І так, в цій прекрасній майбутності на совєтському ринку, запевняв Мікоян, буде м'яса в 2, 3 раза більше, як в 1950 році, масла — в 1,9 раза більше, цукру — в 2,6 раза, мануфактури — в 2,3, одягу — в 2,4, роверів — в 5,5, радіоприймачів і телевізорів — в 4,4 і так далі.

Але поки ще прийде той щасливий 1955 рік, совєтський міністер торгівлі — ніде правди діти — признається, що „в зв'язку з зростаючими потребами населення", дечого ще бракує. Отже, бракує, каже він, костюмів, плащів, сорочок, жіночих суконь, штанів. Не вистачає також цукру. Іноді своєчасно не підвозять хліб. До того ж він часто випікається незадовільної якости — кислий, гливкий і з підгорілою шкіркою. Не задовольняється попит населення на всякого роду печиво. Бракує навіть, як заявив міністер Мікоян, „найголовнішого продукту харчування населення" — картоплі. Є її в Совєтському Союзі, звичайно, аж забагато, але щось там не в порядку з транспортом і з усякими заготівельними організаціями. „Від січня до лютого — нарікав Мікоян — торгівля картоплею провадиться з великими перебоями". Говорив Мікоян і про те, що взагалі не гаразд з якістю продукції — що часом вона просто ні до чого... Скаржився й на хеміків, які „не дають мануфактурним фабрикам доброї фарби", через що жіночі сукні, сорочки та штани, ще поки дістануться до покупця, линяють, а рисунки на них затираються. А від черевиків з першого ж кроку відлітають закаблуки. Не тримаються на плащах і ґудзики.

Недостачу харчових продуктів міністер Мікоян надолужає теплими порадами совєтським громадянам. „Академік Павлов — каже він — рекомендував їсти, не кваплячись, не швидко, бо внаслідок швидкої, неуважної їди насолоджування їжею, збудження від їжі не досягає достатньої сили, а тому й не утворюється потрібної кількости соку для травлення".

Від керівників соціялістичних харчувальних закладів, що в них, як відомо, крім горохов'яної юшки та капусняка, за весь час існування совєтської влади нічого іншого не було, міністер Мікоян рішуче вимагає „поставити справу так, щоб у ресторани йшли совєтські громадяни цілою родиною і могли там прийняти гостей, відзначити сімейне торжество, щоб було свято не тільки для чоловіка, але й дружини. А то прийняття гостей вдома — свято для всіх домашніх, крім самої господині, для якої гості вдома — це завжди великі турботи"...

Зате про споживання виноградного вина і горілки Мікоян сказав, що воно швидко зростає. „Це — сказав Мікоян — пояснюється в значній мірі підвищенням купівельної спроможности населення. І шампанське, мовляв, тепер з предмету розкоші стало доступним для трудящих нашої країни, що також є показником загального добробуту..."

Пригадуємо собі, що в 1933 році шампанського в Совєтському Союзі також не бракувало. На базарі в Полтаві ми спостерігали групу голодних робітників, які, розташувавшись на землі біля ятки, мирно попивали собі з срібноголових пляшок шампанське вино, заїдаючи цей „напій капіталістів" совєтською „хамсою" — дрібною солоною рибкою.

Говорячи далі про „поліпшення побуту совєтської родини", міністер Мікоян спинився на таких „люксусових" речах, як пральні машини, холодильники і навіть... пилосмоки. У 1955 році, запевняє він, продукція пральних машин збільшиться супроти 1953 року в 11 разів і становитиме 196 тисяч штук, а холодильників буде випускатися 330 тис. штук супроти 62 тисяч у цьому році. Коли для прикладу взяти 62 тисячі штук холодильників, що їх випускає промисловість на весь СССР, і поділити це число на 200,000,000 його населення, то матимемо цифру 3230. Це на стільки совєтських громадян мав би припадати один холодильник, якщо бодай одному пощастить проскочити крізь пальці совєтського упривілейованого дворянства.

Підсумовуючи ці вбогі цифри, Мікоян признається: „Звичайно, розмірами виробництва пральних машин або холодильників ми не збираємося когось дивувати. Ми тільки налагодили (!?) цю галузь виробництва. А от темпами здивуємо всіх скептиків..." Ну, добре, що хоч темпами!

Кінцеву частину своєї промови Мікоян присвячує совєтській реклямі. Перше місце в ній, каже він, повинно належати правдивому, влучному, яскравому слову, що розкриває зміст товару. А то, мовляв, кого ві споживачів може привабити така стандартна реклама, як приміром: „Пийте пиво Головпива"? Не зрушить вона з місця совєтського громадянина. Не кинеться він притьмом шукати реклямованого пива Головпива. А буде собі пити таке, яке трапиться.

Якби справді працівники торгівлі послухалися Мікоянової поради правдивим і влучним словом розкривати зміст совєтських товарів, то мусіли б вони, замість дорогої й різноманітної реклями, почепити по всіх крамницях таблички з одним лише правдивим і влучним словом. Але слово це, на жаль, до друку не надається.

Колись справою совєтської реклями займався російський поет Володимир Маяковський. Свого часу він уложив дуже багато різних реклям для взуття, одягу, книжок. А для дитячих смочків придумав такого реклямного віршика:

Лучших сосок не било
[і нет —
Готов сосать до старості
[лет...

Мікоянова „соска" яку він так реклямує, і з якої хоче нагодувати голодне населення Совєтського Союзу — порожня.

В. С-ко

Д-р Дмитро Бучинський, Мадрид

СЕНАТОР ДЕННІС ЧАВЕЗ В МАДРИДІ

Сенатор Денніс Чавез — з походження еспанець, батьки якого ще в 1607 році переселилися до Мехіко, а згодом осіли в ЗДА. Він одинокий з походження еспанець, що належить до 96 сенаторів, які творять Найвищу Камеру Конгресу З'єдинених Держав, і належить до Асиґнаційної Комісії. Прибув він в Еспанію, щоб запізнатися докладно з відносинами та потребами країни, у зв'язку з підписанням еспансько-американського договору. В його присутності підписували договір еспанський міністер закордонних справ Мартін Артахо і американський амбасадор Данн.

Крім столиці, де сенатор Чавез задержався довше, має він об'їхати майже цілу Еспанію та еспанське Марокко.

В Мадриді відбулася його зустріч з представниками еспанської преси, під час якої сенатор Чавез висловив багато цікавих думок.

Сильно й кількакратно підкреслив він, що дуже жаліє, що до підписання подібного пакту не дійшло 13 років тому, а саме в 1940 році, коли Еспанія перемогла московський комунізм. Розуміється, до подібного пакту тоді не могло дійти, бо думка заходу була цілком отрусна московсько-комуністичною пропаґандою, від чаду якої ще донині не може очуняти розум і сумління деяких західніх політиків.

Видно, що ця справа не дуже приємна навіть для сенатора Чавеза, бо він докладно так сформулював свою думку: „Такий пакт був би корисний для З'єдинених Держав Америки й Еспанії. Повторюю свої слова від 1945 року. Але... не треба говорити про тих, що завинили..!"

Він заявив, що „в Еспанії буде видаткувано стільки мільйонів, скільки вимагатиме інтерес З'єдинених Держав Америки й Еспанії. Але не видамо більше ні одного цента, що мав би бути некорисний, як для еспанців, так для американців. Хочемо, щоб добром цього пакту та грошового видатку користувалися нарівні обидва народи. Ми хочемо досконало зреалізувати діло і вложимо стільки грошей, скільки воно буде вимагати!"

Видно, що з виданих европейським країнам та народам мільйонів долярів Америка не дуже вдоволена, що ті грошові „інвестиції" не всюди дали бажані наслідки, коли сенатор Чавез найвиразніше підкреслив, що мусить також відбути подорож по французькому Марокко і докладно познайомитись з усіма зробленими помилками, щоб виминути їх при схожій „інвестиції" на еспанській землі та в її африканських колоніях.

„Я вірю в американську реальність і еспанську повновартість — сказав він, — і я певний, що майбутній перебіг всіх справ піде лише на добро еспанському народові".

Хочеться додати: на добро не лише еспанського, а також американського народу, на добро цілого західнього світу! Цього приховувати не треба, бо не можна недоцінювати гордого й непереможного духа еспанського народу, яким він здобув світлу перемогу над матеріялізмом.

Розглядаючи всі, так би мовити, американсько-европейські концепти, починаючи від „заборола проти комунізму — Бенелюксу (Бельгія, Голляндія, Люксембург) а кінчаючи Атлантійським пактом та його різнородними винятками, треба сказати, що, хоч пізно, але останній еспансько-американський пакт в оборонній ланці Заходу, має, коли не фундаментальне, то першоклясне значення.

Це виразно підкреслив сенатор Чавез, кажучи: „Еспансько-американський пакт оцінюю, як один з найкращих договорів, що їх Америка досі підписала в цілій Европі!"

Дмитро Галичин, Екз. Заст. Гол. УКК

В ПОХОДІ ДО МЕТИ

Звіт з діяльности Українського Конґресового Комітету виголошений на річних нарадах Крайової Ради УКК 10-го жовтня 1953 в Ню Йорку

(4)

До нашої загальної політичної акції треба зарахувати теж зв'язки УКК з представництвами інших етнічних груп. Ці зв'язки утримувано трьома способами:

1. УККомітет є членом Федерації Американців середньо- і східньо-европейського походження, де заступлені майже всі групи американців східньо-европейського національного походження;

2. Через спеціяльно скликувані конференції, яких в звітовому часі відбулося дві: перша в листопаді м. р. перед від'їздом делеґації УКК до Европи, а друга в червні цього року. На обидвох конференціях наші представники були головними референтами, а на останній конференції піднесено думку, щоб такі наради відбувались періодично, і щоб створити перманентне представництво груп східньо-европейського походження;

3. Посередньо через наради Середньо-Европейського Клюбу, створеного з ініціятиви проф. Пакштаса з Питсбурґу.

В загальному, УККомітет утримував зв'язки з представництвами 9-тьох організацій національних груп підсовєтських, з 8-ма організаціями сателітських національних груп та з представниками балтійських народів.

Окремо хочу згадати про взаємини УКК, чи радше заходи УКК для відповідного налагнання взаємин з жидівськими представництвами. Між українським і жидівським народами немає нічого такого суттєвого, щоб їх різнило та виправдувало той стан, який у їх відносинах у великій мірі заіснував внаслідок постійних окупаційних обставин в Україні, а головно внаслідок ворожої пропаґанди та провокацій. З жидівським народом не має український нарід жадних суперечностей та жадних причин до конфлікту. Навпаки, в долі й змаганнях обох цих народів є багато спільного й вони мають всі причини на те, щоб жити в приязні й взаємно один одному допомагати.

Виходячи з такого найглибшого переконання, УКкомітет теж в звітовому часі продовжував підготовляти ґрунт для такого українсько-жидівського зближення в атмосфері американської толерантности. Перші розмови представника нашого Комітету відбулися у Вашинґтоні під час конвенції Всеамериканської Конференції. Опісля відбулася умовлена зустріч з представниками Американського Жидівського Конґресу в Ню Йорку, під час якої всебічно обмірковано можливості жидівсько-українського зближення та співпраці. Мушу ствердити, що хоч ще існує багато пересудів по обидвох боках, все ж таки не бракує й конкретних виявів доброї волі. УККомітет зі свого боку продовжуватиме заходи в цій справі. В цих рямках був теж виступ голови УКК під час недавньої хвилі протижидівських переслідувань в Совєтах. Тоді розіслано до преси відповідну заяву, в якій УКК засуджує совєтський антисемітизм.

Наведене, звичайно, далеко не вичерпує політичної акції УКК в звітовому часі. Вона проявлялася ще в десятках всіляких інших заходів, інтервенцій та репрезентацій, сума яких була черговим замітним кроком вперед в нашому змаганні до мети.

Інформаційно-пропаґандивна служба

Ця ділянка праці, поруч з політичною акцією й репрезентацією, належить до найважливіших завдань УККомітету і їй теж приділювано головну увагу в звітовому часі. Вона теж становить найбільшу рубрику в наших видатках.

Для справ інформацій і публікацій була створена в УКК окрема Комісія, яка складалася з 13 осіб і відбула в звітовому часі 10 засідань. Крім того існує окрема Редакційна Колеґія для власних англомовних видань — „Українського Квартальника" і „Українського Бюлетеню".

Головну інформаційно-пропаґандивну ролю повинні були виконувати власні періодичні видання УКК, себто „Український Квартальник" під редакцією проф. Миколи Чубатого та „Український Бюлетень" під редакцією п. Володимира Душника. Квартальник видається накладом 2250 примірників і розсилається головно на адреси видатніших осіб та інституцій американського політичного й культурного світу. „Український Бюлетень", що появляється два рази місячно в тиражі по 3750 примірників кожне, висилається на подібні адреси.

Крім тих періодичних видань, УКК в звітовому часі видав англійською мовою:

1. „Голґоту України" Д. Солов'я в перекладі С. Шумейка. Брошура, що має 48 сторін, була видана тиражем в 10,000 примірників в 20-ті роковини голоду в Україні та розіслана на видатніші адреси в Америці й цілому світі.

2. Д. Корбута „Масакра у Вінниці", брошура на 16 сторінок тиражем 10,000 примірників.

3. В. Січинського „Чужинці про Україну" на 232 сторінки тиражем 5,000 примірників.

Крім того вже є в друку або в підготові до друку: В. Гришка „Рекорд Росії — пересторога для Америки", „Біла книга про російський імперіялізм", „Українська визвольна боротьба і закордонна політика Америки" та ін.

Крім цих власних видань, УККомітет придбав і розіслав на видатніші адреси в Америці й поза нею такі видання:

1. Роман Смаль-Стоцький: „Національна проблема в СССР",

2. Джеймс Бирнгем: „Політика здержування чи визволення",

3. М. Приходько: „Один з 15-ти мільйонів",

4. „Українське мистецтво",

5. „Графіка в бункрах",

6. „Концентраційні табори в СССР" та низку інших.

Укомплектовано список видань про українську справу англійською мовою та ухвалено подарувати 15 університетським бібліотекам в різних країнах світу.

Як важливий засіб інформації й пропаґанди української справи вважав УКК заходи для втягнення до Конґресового Протоколу статтей, заяв, резолюцій, промов та інших матеріялів про Україну й українські змагання, бо це має першорядне значення у виробленні опінії, головно в урядових колах. В цій ділянці в звітовому часі побито правдоподібно всі рекорди, бо в Конґресовому Протоколі зареєстровано велику кількість таких втягнень на українські теми, завершенням яких були свідчення в справі резолюції ч. 58. Важливіші з таких відбиток з Конґресового Протоколу видано й поширено 310,000.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нюарк, Н. Дж.

Добрий приклад.

Протягом не цілого ще, свого три річного існування, філія ОДУМ-у на терені Нюарку відзначилась своєю активністю в усіх ділянках громадського життя. Застановимось лише над одною, як добрий приклад для інших.

В місяці березні 1953 р., через Г. У. ОДУМ, до управи філії, комітет для допомоги родині М. Куліша, звернувся з проханням, щоб філія продала кілька примірників „Народний Малахій", прихід з якої мав піти на допомогу вище згаданої родини. Філія прихильно віднеслась до прохання та не тільки продала книжки, але ще й зарядила збірку. Всі гроші в сумі 20 долярів філія переслала через Г. У. ОДУМ, на руки комітетові.

Друга добродійна акція — це збірка на інвалідів. Філія ОДУМ-у, як член спеціяльно створеного комітету, активно взяла участь ді в цій збірці, або продажі жетонів.

Крім того, що пропаґувала, продала сама на кілька десятків долярів. В цій збірці необхідно відзначити активність та глибоке зрозуміння до наших бувших вояків, які тепер потребують нашої допомоги, усіх членів, а особливо таких членів, як: А. Осінської, Р. Дикої та інших, які, не зважаючи на свій ще зовсім молодий вік, брали активну участь в продажу жетонів.

І третя добродійна акція — це збірка українських книжок для початкуючих народніх шкіл для українських дітей в Параґваї. Перечитуючи в українській пресі заклик українських громадян з Параґваю до всіх українських організацій і приватних осіб у світі про допомогу українським дітям в Параґваї в українському слові, молодь, об'єднана в ОДУМ-і, яка добре розуміє вагу живого українського слова, перевела на терені Нюарку збірку книжок та грошей на закупівлю книжок для початкуючих та вищих народних шкіл. Філія вислала поверх 40 фунтів книжок, на які видано разом з пересилкою, поверх 70 долярів. При цім необхідно подякувати Українській Православній й Українській Греко-Католицькій Громаді, на терені Нюарку, за їх щирі пожертви та підтримку під час переведення самої збірки.

Всі вище наведені добрі діла, які є лише малою частиною, зроблені українською молоддю, об'єднаною в філії ОДУМ в Нюарку, були переведені уміло та розумно під керівництвом голови філії М. Могили.

Можливо — ці добрі діла для читача будуть виглядати дуже маленькими, але беручи до уваги ті труднощі та умови, в яких їх треба робити — це безперечно велике діло і необхідно, щоб і інші молодечі організації взяли з цього приклад.

Цих кілька слів про добрі діла, можуть послужити не лише добрим прикладом для інших, але рівнож і коротким звітом перед жертводавцями.

На кінець потрібно признати велике досягнення філії ОДУМ в Нюарку на громадській ниві.

І. П-ко.

Джерзі Сити, Н. Дж.

Створено Ініціятивний Комітет Бизнесменів.

На заклик УКК та з ініціятиви Відділу УКК в Джерзі Сити, зокрема за енерґійним старанням голови Відділу п. Шарана, дня 8-го жовтня ц. р. відбулась нарада бизнесменів в У. Н. Домі, на якій постановлено скликати нараду всіх місцевих українських бизнесменів в цілі оснований Організації Купців і Бизнесменів.

Така нарада відбулася дня 18-го жовтня. В її висліді вибрано Ініціятивний Комітет Бизнесменів, до якого ввійшло 4 купців і 2 представники Відділу УКК. Рівнож вибрано делеґата на Установчі Збори Об'єднання Українських Купців і Підприємців ЗДА, що відбулися 25-го жовтня ц. р. у Филаделфії. Делегатом був п. Дмитрів.

Дня 12 листопада відбулась третя нарада бизнесменів. На цій нараді здав звіт делеґат п. Дмитрів і остаточно винесено постанову основувати Об'єднання Українських Купців і Підприємців в Джерзі Сити та остаточно затверджено і доповнено Ініціятивний Комітет в такім складі: голова п. Дмитрів, члени: К. Колодій, п. Костик, п. Домарацький, та п. Лахоцький.

Ініціятивний Комітет діє при Відділі УКК в Джерзі Сити. З рамени Відділу УКК до Ініціятивного Комітету входять: п. Шаран та п. Ф. Колодій.

До оснований Т-ва Бизнесменів, Комітет постановив собі згуртувати всіх бизнесменів і кандидатів на них; все, що може причинитися для зміцнення і поширення українських купців і підприємців.

При цій нагоді варто відмітити, що в останньому часі в Джерзі Сити відкрито нове українське купецьке підприємство, а саме робітню і крамницю м'ясних виробів під назвою „Мета", власниками якої є вже новоприбулі пп. Домарацький, Совірка і Филипчак, та заснована головно за ініціятивою п. Домарацького, який покинув добре платну і легку працю, щоб власною ініціятивою збільшити український стан посідання в цьому місті. Вже перші тижні виявили великі можливості для нового підприємства, що при відповідній підтримці з боку нашого загалу, могло б розвинутися в нову важливу українську господарську станицю.

Франя Колодій.

Маямі, Фла.

Український вечір в американському пласті.

З ініціятиви американського Дівочого Пласту (відділ ч. 38 з Маямі-Шорз і Маямі-Ель Порталь) відбувся в його приміщенні 20-го жовтня ц. р. український вечір для пластунок, як теж їхніх родичів і вчителів, улаштований почесними гостями цього вечора, д-ром Романом О. і Наталкою Климкевичами. В першій частині виголосив д-р Роман О. Климкевич доповідь про Україну, ілюстровану численними історичними, побутовими та красвидними картинами. Опісля нав'язалася оживлена гутірка про українське питання. Другою частиною був речітали пяністки Наталки Климкевич, яка виконала ряд побудованих на темах українських народних пісень творів Лисенка, Барвінського та Н. Нижанківського. Твори останнього, забарлені живим галицько-гуцульським кольоритом, викликали серед американської молоді найбільше зацікавлення. В третій частині оглянули пластунки виставку українського народного вжиткового мистецтва, ілюстрованих книжок для молоді та українсько-американських журналів. По закінченні програми обдаровано молодих американок українськими мистецькими листівками, а філателісток серією поштових значків Української Народної Республіки (по п'ять купюр у виконанні Ю. Нарбута з 1918 р.). Між учителів і родичів розділено англомовні видання Українського Конгресового Комітету. Вечір закінчився прийняттям, улаштованим пластунками.

Присутній.

Филаделфія, Па.

Загальні Збори Станиці ЗУАДК ч. 1.

відбулися 21 жовтня ц. р. у приявності коло 30 осіб. У звідомленні з діяльности і в пізнішій дискусії перевірено, поскільки реальним являється прийнятий первісний плян діяльности Станиці. Життєвий досвід найкраще доказав, які намічені цілі далось осягнути, а що було нереальне. І так напр. намагання притягнути молодь до Читальні, зорганізованої Станицею ЗУАК у Филаделфії, не дали сподіваного висліду й присутні висловлювалися за тим, щоб культурно-освітні справи залишити іншим товариствам із вужчим загалом діяльности. Зате напр. лекції і курс суспільної служби відбулись з поважним успіхом і збільшився кадр зацікавлених цією ділянкою науки і практичної праці. Так само дуже добре виправдав себе заснований ЗУАДК-том і вивінований ним дитячий садок. З великим успіхом переведено літній табір і вивінований ним дитячий садок. З великим успіхом переведено літній табір для малих дітей. Провідниця, О. Генґало, старається зробити цей садок дійсно зразковим і його фреквенція вже така численна, що він сам себе виплачує. Окрему секцію створено для дітей, які приходять до садка після їхньої школи, щоб опікуватися ними до часу повороту батьків із заробітньої праці. З цього велика і подвійна користь — батьки не потребують журитися за долю своїх дітей у тому часі, діти дістають харч і опіку, ну й можна дати працю одній старшій віком вчительці, приятельці дітей. Тому, в основі, всі признали корисну і надалі конечну працю Станиці ЗУАДК. З деякими змінами, давню Управу перебрано з Оленою Штогрин у проводі.

Будівельно-Позичкова Спілка

перевела в дні 30 жовтня свої Загальні Збори, на які Дирекція предложила друкований у двох мовах фінансовий звіт. Члени Спілки з приємністю довідалися, що майно Спілки перейшло 1/2 мільйона долярів, отже майже подвоїлось за 1 рік. Секретар Спілки, д-р В. Ґалан, висловив надію, що на наступні Загальні Збори майно Спілки переступить 1 мільйон. Гармонійна співпраця у Спілці і зразкове діловодство це великі прикмети її Дирекції, залишаємо під окрему оцінку її ділову діяльність. Підкреслювано можливості перетворення Спілки в банк, якщо була б тісніша співпраця українських бизнесменів у Филаделфії. За одною зміною — всі давні члені Дирекції залишились ті самі.

Ф. Лук.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Італії

О. ПРОФ. І. НАЗАРКО В РИМІ

Відомий громадський діяч, науковець і приятель української молоді — о. проф. Іриней Назарко ЧСВВ, який під час свого побуту в Монтреалі, в Канаді, викладав на відділі українознавства в Монтреальському й Оттавському університетах, — від'їхав 2-го вересня ц. р. до Европи. Тепер він живе постійно в Римі, працюючи при редаґуванні „Записок ЧСВВ" та радіопересилань поза залізну заслону з ватиканської радіостанції.

У Франції

„СОБОРНА УКРАЇНА"

У листопаді ц. р. має появитися перше число журналу, місячника французькою мовою „Соборна Україна" — „Ль'Украіне Уніе". Журнал, формату 210x280, буде мати 22 сторінки й буде багато ілюстрований, як інформує його видавець інж. С. Созонтів. Журнал буде інформувати про такі ділянки, як: політика, історія, література, техніка, мистецтво й т. п. — все обов'язково на українські теми, або в пов'язанні з Україною. Основна мета журналу — інформувати французький загал про Україну й її змагання. Поява такого журналу у Франції, де здавна осіли численні російські еміґранти й не корисно для нас впливають на формування французької прилюдної опінії, — є дуже на часі. Журнал матиме загально український характер.

В Швайцарії

ШВАЙЦАРІЯ МОЛИТЬСЯ ЗА УКРАЇНСЬКУ ЦЕРКВУ

День 4 жовтня ц. р. був проголошений у цілій Швайцарії національним Днем Молитви за Українську Переслідувану Церкву. Швайцарський єпископат доручив організування цієї маніфестації діяльному „Об'єднанню Швайцарських Католиків", яке опрацювало програму Дня Молитви.

В Бельгії

УКРАЇНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ

11-го жовтня ц. р. в Брюсселі відбулися чергові Загальні збори УДК в Бельгії. Перед зборами відслужено Богослуження та панахиду за померлих членів. Загальними зборами проводила президія під головуванням проф. І. Витязя. Після звітів уступаючої управи й дискусії над ними, вибрано до керівних органів УДК: Головна Управа: д-р В. Попович — голова, інж. З. Витязь — 1-й заступник, Я. Пришляк — 2-й заступник, О. Коваль — секретар, М. Когут — скарбник.

Загальні збори черговий раз виявили важливість і значення УДК, як керівника й репрезентанта українського національно - громадського життя в Бельгії. Сьогодні перебуває ще на терені Бельгії 3,340 українців, з того 70% у віці від 16—60, 15% дітей — до 6 років, і 12% від 7 до 14 років життя. У минулому році виеміґрувало, головно до Канади й ЗДА 300 осіб. Членами УДК є 474 особи. Головна Управа УДК організувала масові поїздки й маніфестації як: Крайове Свято Покрови УПА (12. 10. 1952) в Галь, посвячення пам'ятника на могилі Гол. Отамана С. Петлюри в Парижі (23. 5. 1953), посвячення синдикального дому „Нотр Мезон" в Шарлеруа (28. 6. 53), проща до Монтеґю 12. 7. 53). В підзвітному році найбільшим здобутком УДК допомогово-виховного характеру була організація дитячої вакаційної оселі.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ

Комісії УВАН у США для Дослідів над Пореволюційною Україною відбудеться в суботу, 21. листопада 1953 р., о 2. год. дня в приміщенні УВАН у США.

Доповідь д-р Юрій Луцький: „Нові матеріяли для вивчення Української Радянської Літератури". —

Вхід вільний.

Керівництво Комісії.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
Комісія для охорони і збереження літературної та мистецької спадщини В. К. Винниченка.

Вже вийшов з друку Збірник, присвячений пам'яті Володимира Винниченка. У збірнику вміщено статті й матеріяли, що освітлюють життя й діяльність цього видатного українського письменника й діяча.

Замовляти: УВАН у США 11½ Вест 26 вул. Ню Йорк 10, Н. Й.

Ціна $1.00.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США.
ПРИРОДНИЧИЙ ВІДДІЛ

В суботу, 21. листопада 1953 р., о 6. год. веч., в приміщенні УВАН у США (11½ Вест 26. вул. Ню Йорк) відбудеться засідання Природничого Відділу УВАН у США.

Доповідь проф. В. Городецький: „Закони ефективности чинників розвитку рослин польової культури".

Вхід вільний.

Керівництво Відділу

ПОШТА У.Н.СОЮЗУ

Секретар в Дітройті. — Разом з обіжниками про організування клюбів „Молодь У. Н. Союзу", головна канцелярія вислала кожному відділові взірець аплікації, яку мав би вживати клюб для своїх членів. Такі аплікації клюб може виготовити собі на місці.

З обіжником вислано теж проєкт статуту, що клюб може прийняти із змінами або без змін. В статуті подані теж цілі клюбу, яких Ви мабуть не читали, бо запитуєте про них.

Секретар в Джерзі Сити. — Щоб інша організація не перетягала Ваших членів до себе, треба Вашому відділові дати своїм членам кращу услугу, як дає їм інша організація. — Іншими словами — „треба цікавитися членами". Ці слова мають велике значення, бо включають все, що людина може зробити для добра ближнього свого. Для прикладу можна взяти відвідування хворих членів, як це практикують американські організації, бо в них буває звичай відвідувати хворого члена навіть тоді, коли недуга не вимагає допомоги.

В усяких наших відділах „надзирателі хворих" відвідують, звичайно тільки таких хворих членів, які платять вкладки до допомогової каси і яким належиться допомога в разі недуги. Значить, що такі відвідини робляться в цілі контролі і перевірки недужого члена, а не з християнського обов'язку.

До хворого члена, який не платить до каси хворих, звичайно ніхто не загляне. Чи це тому, щоб дати такому членові „лекцію", що він повинен платити до каси хворих, чи з якоїсь іншої причини — маловажне. Відвідування хворих — це християнський обов'язок, якого нас вчили від дитинства, але якого в буденнім житті не виконуємо. Це теж відбивається від'ємно на зборах наших відділів, бо член не має охоти йти на збори між „братів", які його не відвідали в часі його недуги.

В. Н., Честер, Па. — Коли грамота в клясі „Р" виплачена, то треба прислати грамоту до головної канцелярії. На такій грамоті прибиваємо печатку, що вона виплачена, і звертаємо громоту до відділового секретаря.

„Ендавмент" грамоти виплачуємо членам, коли минає 20-та річниця грамоти. Грошей за такі грамоти не перетримуємо в головній канцелярії на відсотках (процентах), бо такі гроші треба інвестувати на вищі відсотки, як ті, що дістаємо від бондів. Не маємо теж стільки помічних сил в головній канцелярії, щоб занималися такими справами, і тому виплачуємо кожному членові „ендавмент", коли грамота дозріє.

П. І., Рочестер. — Статут приписує, що на похоронні кошти можна записати не більше як $250. Тому Ваше зажалення, що головна канцелярія завідує Вашим маєтком, як їй подобається, не має підстави. Остання конвенція приняла ухвалу, щоб записувати не більше як $250 на похоронні кошти, тільки тому, бо так вимагали стейтові закони. Очевидно, член може оминути ці вимоги, якщо запише посмертне на свій спадок, але чи в цім буде яка користь членові, можете самі розсудити. **Г. Герман.**

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

ВІСТІ З КОДУС-у

Закінчився ще один академічний рік в Европі, що дав нам деяку кількість нових абсольвентів високих шкіл в Німеччині, Франції, Бельгії, Англії, Еспанії, Італії. Багато з них користали із стипендій КОДУС-у, що викаже майбутній звіт.

На основі останнього звіту за 3 квартали знаємо, що 72 студенти найвищих семестрів побрало сумарично $4,700 допомоги на високошкільні оплати, та що на майбутній академічний рік передбачується стільки ж нових допомог. При тому зазначено, що понад 150 студентів дістали відмовне вирішення КОДУС-у, бо приплив жертв зменшився помітно в останньому році, особливо з Австралії та з Канади. Не обслуговувано як слід тяжко хворих студентів (34). У ЗДА працювали визначно два Комітети допомоги українським студентам, а саме в Ню Йорку та Шикаґо, а крім того поспішили на поміч: УКК ($1,000) та ЗУАДК ($700).

Дуже відрадним явищем були звороти заборгувань, що приходили послідовно в ЗДА та в останньому академічному році дійшли до $1,604 в Ню Йорку та $224.40 до кінця березня ц. р. в Шикаґо. Також жертви на европейські листи дали в звітовому році $406.35 в Ню Йорку і $157.25 в Шикаґо. Звіт підкреслює жертвенну працю студентських громад в ЗДА, що складали свої прибутки на КОДУС, напр. УСГ в Ню Йорку дала $300 з „Маланки", а КОДУС з Шикаґа $157.25 з імпрез. В. Гайдук допоміг хворим студентам своєю збіркою, що враз і з збіркою замість квітів на могилу проф. В. Ратича дала $168 в Ню Йорку та околиці; д-р Е. Перейма з Бофала та В. Трембіцький з Бруклину зібрали за значки КОДУС-у $32.

КОДУС складає щиру подяку всьому Громадянству в ЗДА за ввічливе відношення до цієї важної справи й жертвенність, що поможе нашому молоднякові осягнути дипломи і стати в майбутності на зміну старшого покоління інтелектуалістів та фахівців для добра вільного світу, зокрема вільної України.

На превеликий жаль треба тут підкреслити, що є ще багато невдячних боржників, які маючи добре забезпечення в ЗДА, не дбають про своїх молодших друзів. Крайня пора звернути заборгування, яке заручили своїми підписами та честю!

Для орієнтації платників і жертводавців подаємо, що в останньому академічному році через касу Комітету в Ню Йорку перейшло на добро КОДУС-у у Франції, Німеччині та Австрії: $2,862.25, в тому з Шикаґа $50. На ведення канцелярії та порторії видано $490,92.

У звітовому році звернули вповні стипендії: ПП. Володимир Дигдало з Ню Йорку, Іван Гута з Ірвінґтону, д-р Степан Бобиляк з Джерзі Сити, Петро Стасів з Толіда, Ірина Круцько з Клівленду, Олександер Когут з Шикаґо, д-р Олександер Стрільбицький з Дітройту, Люба Котик-Галібей з Джерзі Ситі, Адріян Крупський з Дітройту, Осип Мащак з Флінту, Міз., д-р Богдан Панчук з Ню Йорку, д-р Микола Гнатик з Індієни-Гарбор, Надія Котик і Евген Котик з Джерзі Ситі, д-р Дмитро і Дарія Кострубʼяки з Филаделфії.

Частинні звороти: ПП. Д-р Евген Перейма з Бофало, д-р Юрій і Марія Диці з Кантону, Огайо, д-р Богдан і Софія Шебунчаки з Джерзі Ситі, Юрій Ференцевич з Джерзі Ситі, Уляна Фіґлюс-Лоза з Бофало, д-р Тарас Ганущевський з Павтакет, Р. Ай., д-р Юрій Городиловський з Ню Йорку, д-р Василь Зарічний з Еверґрін-Парку, Ілл., д-р Василь Трухлий з Кантону, Огайо, д-р Анна Ганкевич-Хоркава з Ню Йорку, д-р Михайло Гук з Филаделфії, д-р Ярослав і Ярослава Панчуки з Моріставну, Н. Дж., д-р Орест Яхторович з Ню Йорку, д-р Володимир і Стефанія Гуки з Нюарку, Павло Грабович з Ню Бронсвіку, інж. Кость Величковський з Дітройту, д-р Евген і Лідія Грабарчуки з Пасейку, д-р Волод. Ястембський з Шикаґо, Богдан Кізима з Ню Гейвен, Роман і Марія Лазарчуки з Дітройту, Дмитро Демедюк з Ню Бронсвіку, Остап і Ярослава Олесницькі з Нюарку, Богдан Пашковський з Бофало, Андрій Підвербецький з Ню Йорку, Анна Росткович з Ню Йорку, Роман Булик з Іст Орендж, Ксеня Микласевич-Антипова з Дітройту, д-р Богдан Дівик з Індієни Гарбор, д-р Юліян Сілецький з Лорейн, Огайо, Володимир Дячук з Бронксу, д-р Ярослав Бущак з Мінеаполіс, Марта Княжинська з Филаделфії.

До клітини з Шікаґо сплатили, крім давніших, такі ПП.: інж. Любомир Джулинський, Мирон Лущак, Василь Ткачук, д-р Теофіль Демус, інж. Я. Комаринський. Частинно сплатили: д-р Роман Залуцький, д-р Тамара Тимцюрак-Чабанівська, д-р Іван Сидорук, інж Василь Гавдьо, інж. Іван Янчишин, д-р Петро Попович, проф. Василь Іващук, проф. Володимир Чижик, інж. Михайло Сірий, Василь Лелик, інж. Лев Боднар, д-р Іван Чорний, Микола Осовський, Ярослав Голубович.

Крім того, подаємо поіменний спис жертводавців, яким складаємо щиру подяку:

На листу Миколи Чепака у Ворен, Огайо: Н. Н. $5; М. Чепак $3; по $1: Д. Макух, М. Жмуркевич, О. Леонард.

На листу Люби Шавали в Нюарку: Крамниця взуття „Говерля $2; по $1: О. Ванах, Г. Галій, Л. Богдан, З. Осадца, М. Шавала, І. Кононіва, М. Семанишин, О. Чайківський, С. Старожитник, А. Матчак, Я. Чайківський, Я. Зварич, П. Ґут, З. Томків, І. Турянський, Х. Сурма, Т. Чіх, М. Пиріг, В. Божко, Т Ґелемей А. Кашубинськей, А. Вельський, М. Данчук, І. Стринадюк, М. Загайкевич, Б. Загайкевич, Ю. Муссаковський, К. Воднарук, В. Олійник, І. Пастух, Т. Бортник, М. К., Я. Пиндус, Р. Кочержук, І. Баглій, Л. Судзінський, С. Луків, Т. Панась. Дрібними: І. Панчак, А. Крилишин.

На листу д-ра Романа Коса в Пасейку, Н. Дж.: Частинний дохід із ювілейного свята „Провидіння" $10; П. Польний $5; Я. Чипак, Р. Кос по $3; по $2: Т. Рудницький, Т. Кулик, П. Пасіка; по $1: Б. Гірняк, о. І. Пайкош, Д. Вора, Г. Мочула, Т. Садівник, Л. Русинко, Р. Микита, Я. Герман, І. Петрик, М. Пащак, М. Берездень, В. Сенишин, К. Хіцяк, Л. Грабарчук, Ф. Гурин, М. Юрчинюк, П. Приймак, О. Ничка, о. М. Притуляк, Ф. Віритюк, Г. Вернацький, Т. Ковалик, З. Максимів, А. Сороківський, В. Пеленська, П. Гадуняк, д-р А. Кондрачук, Т. Ґелемей, М. Моца, В. Мочула, П. Величко; по 50 ц.: Н. Леґедза, С. Івасівка.

На листу д-ра Миколи Гна-

(Закінчення буде)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Т-во Подільська Січ відд. 8, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю ,22. листопада, в залі Клюбу, 13 Washington St., о год. 2. попол., а зараз по зборах о год. 6. веч. в тій самій залі буде Card Party. — П. Гарасимів, предс.; В. Мандзій, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Бр. Рож. Пресв. Богородиці відд. 259, повідомляє членів про збори, що відбудуться в неділю, 22. листопада в церковній залі, о год. 2. пополудні при 4952 So. Paulina St. — П. Трусяк, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Вр. св. о. Николая, відд. 369, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. листопада точно то год. 4. пополудні, в церковній залі. Проситься всіх членів прибути на збори і вирівняти свої вкладки. — Уряд.

ВІЛКС БЕРІ, ПА. — Місячні збори Вр. св. о. Николая відд. 99, відбудуться в неділю, 22. листопада, зараз по Сл. Божій, в парафіяльній залі. Проситься довгуючих членів прийти та вирівняти свої залеглости, щоби не наражатись на суспензу. — Уряд.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Т-во Запорозька Січ відд. 342, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. листопада, в год. 2. попол., в церковній залі, 565 Roosevelt Ave. Просимо членів зійтись на означений час, а довгуючих вирівняти свою належитість. — Г. Волянський, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Збори Бр. св. І. Хрестителя, відд. 277, відбудуться в неділю, 22. листопада, о год. 2. попол., в бічних кімнатах Укр. Амер. Гор. Клюбу, на Whitmore St. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглости, тому, що перед річними зборами, управа буде змушена довжних членів суспендувати. — Уряд.

ФИЛАДЕФІЯ, ПА. — Місячні збори Братства св. Юрія, відд. 235, відбудуться в суботу, 21-го ц. м., о год. 7-ій вечора. Біжучі справи, як вплата вкладок, буде полагоджувати секретар вже від год. 5-ої попол. Приявність всіх членів обов'язкова.—Уряд.

Сьогодні, 19-го листопада, минає 10 років з дня смерти нашої незабутньої Дружини і Матері —
Д-Р МАРІЇ ФЕДЕНКО
Усіх, що знали її, просимо згадати.
Панас Феденко, Лондон;
Богдан Феденко, Париж.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!